

विनिगृह्य हरीनश्चावयञ्च मम युध्यतः । सर्वतो मामविध्यन्त सरथं धरणीधरैः । १२१०
 पर्वतैरुपचीयद्भिः पतमानैस्तथा परैः । स देशे यत्र वर्त्ताम गुह्येव समपद्यत ।
 पर्वतैश्छाद्यमानोऽहं निगृहीतैश्च वाजिभिः । अगच्छं परमामार्त्तिं मातलिस्तदलक्षयत् ।
 लक्षयित्वा च मां भीतमिदं वचनमब्रवीत् । अर्जुनार्जुन मामैस्त्वं वज्रमस्तमुदीरय ।
 ततोऽहं तस्य तद्वाक्यं श्रुत्वा वज्रमुदैरयं । देवराजस्य दयितं भीममस्त्वं नराधिप ।
 अचलं स्थानमासाद्य गाण्डीवमनुमन्य च । अमुञ्चं वज्रसंस्पर्शानायसान्निशितान् शरान् । १२११
 ततो मायाश्च ताः सर्वा निवातकवचांश्च तान् । ते वज्रचोदिता वाणा वज्रभूताः समाविशन् ।
 ते वज्रवेगविहता दानवाः पर्वतोपमाः । इतरेतरमास्त्रिभ्य न्यपतन् पृथिवीतले ।
 अन्तर्भूमौ च येऽगृह्यन् दानवा रथवाजिनः । अनुप्रविश्य तान् वाणाः प्राहिण्यन् यमसादनं ।
 हतैर्निवातकवचैर्निरस्तैः पर्वतोपमैः । समाच्छाद्यत देशः स विकीर्णैरिव पर्वतैः ।
 न हयानां क्षतिः काचिन्न रथस्य न मातलेः । मम चादृश्यत तदा तदद्भुतमिवाभवत् । १२१२
 ततो मां प्रहसन्वाजन् मातलिः प्रत्यभाषत । नैतदर्जुन देवेषु त्वयि वीर्यं यदीक्ष्यते ।
 हतेष्वसुरसंघेषु दारास्तेषान्तु सर्वशः । प्राक्रोशन्नगरे तस्मिन् यथा शरदि सारसाः ।
 ततो मातलिना सार्द्धमहन्तत् पुरमभ्ययां । त्रासयन्त्यधोषेण निवातकवचस्त्रियः ।
 तान् दृष्ट्वा दशसाहस्रान् मयूरसदृशान्हयान् । रथश्च रविमङ्गाग्रं प्राद्वन् गणशः स्त्रियः ।
 ताभिराभरणैः शब्दस्त्रासिताभिः समीरितः । शिलानामिव शैलेषु पतन्तीतामभूत्तदा । १२१३
 विचस्ता दैत्यनार्यस्ताः स्वानि वेश्मान्यथाविशन् । बज्ररत्नविचित्राणि शतकुम्भमयानि च ।
 तदद्भुताकारमहं दृष्ट्वा नगरमुत्तमं । विशिष्टं देवनगरादपृच्छं मातलिं ततः ।
 इदमेवंविधं कस्माद्देवा नावासयन्त्युत । पुरन्दरपुराद्वीदं विशिष्टमुपलक्षये ।
 ॥ मातलिर्वाच ॥ आसीदिदं पुरा पार्थ देवराजस्य नः पुरं । ततो निवातकवचैरितः प्रच्याविताः सुराः ।
 तपस्तप्त्वा महत्तीव्रं प्रसाद्य च पितामहं । इदं वृत्तं निवासाय देवेभ्यश्चाभयं युधि । १२१४
 ततः शक्रेण भगवान् स्वयम्भूरिति चोदितः । विधत्ता भगवानन्तमात्मनो हितकाम्यया ।
 तत उक्तो भगवता दिष्टमन्त्रेति भारत । भविताऽन्तस्त्वमप्येषां देहेनान्येन शत्रुहन् ।
 तत एषां बधार्थाय शक्रोऽस्त्राणि ददौ तव । नहि शक्याः सुरैर्हन्तुं य एते निहतास्त्वया ।
 कालस्य परिणामेन ततस्त्वमिह भारत । एषामन्तकरः प्राप्तस्तत्त्वया च कृतं तथा ।
 दानवानां विनाशाय अस्त्राणां परमं बलं । ग्राहितस्त्वं महेन्द्रेण पुरुषेन्द्र तदुत्तमं । १२१५
 ॥ अर्जुन उवाच ॥ ततः प्रशाम्य नगरं दानवांश्च निहत्य तान् । पुनर्भातलिना सार्द्धमगच्छं देवसङ्गं तत् ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि निवातकवचयुद्धपर्वणि निवातकवचवधे द्विसप्तत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १७२ ॥
 ॥ अर्जुन उवाच ॥ निवर्तमानेन मया महद्दृष्टं ततोऽपरं । पुरं कामचरं दिव्यं पावकार्कसमप्रभं ।
 रत्नद्रुममयैश्चित्रैः सुखरैश्च पतत्रिभिः । पौलोमैः कालकञ्चैश्च नित्यद्वष्टैरधिष्ठितं ।